INSTITUTIONEN FÖR MATEMATIK OCH STATISTIK
Differentialkalkyl 2016
Uppgifter 2 A och L
Veckan 7.11-11.11.2016

På kursen *Differentialkalkyl* ändras de praktiska arrangemangen från kursen *Gränsvärden* så att det nu finns 6 hemuppgifter för början av veckan samt 4 uppgifter för gemensam genomgång under slutet av veckan. Nedan hänvisar [HKK] till kursboken Harjulehto, Klen & Koskenoja.

Till sist ett par extrauppgifter som personliga hobbyuppgifter för personer med intresse av sådana funderingar. Avsikten att inte att behandla dessa extrauppgifter under övningen (vid behov kan man fråga föreläsaren).

Uppgifter A1–A6 för början av veckan.

A1 Bestäm gränsvärdet

$$\lim_{x\to 2} \frac{x+1}{x^2+2}$$

med hjälp av kursens kunskaper. Du får använda faktan om gränsvärden för konstanta funktioner och funktionen $f(x) = x$. (Påminn vid behov hur dessa verifieras på basen av definitionen av gränsvärdet.) Kom också ihåg att Sats 3.1.11 i [HKK] har formen ”om …, så …”.

A2 Visa direkt på basen av definitionerna av gränsvärdet och kontinuitet att den funktion som är definierad av ekvationen $f(x) = |x|$ är kontinuerlig i hela mängden av reella tal.

A3 Visa direkt på basen av definitionerna av gränsvärdet och kontinuitet att den funktion som är definierad av ekvationen $f(x) = \sqrt{x^2+1}$ är kontinuerlig i hela mängden av reella tal.

A4 Anta att funktionen $f\colon \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ är kontinuerlig överallt. Visa direkt på på basen av definitionerna att också den funktion g som definieras av ekvationen $g(x) = f(x)^2$ är kontinuerlig överallt.

A5 Visa att

$$\lim_{x\to -\infty} \frac{x+1}{x+2} = 1.$$

A6 Visa att

$$\lim_{x \to 1+} \frac{x^2+2}{x-1} = \infty$$

(jämför med Definition 3.1.13 i [HKK]).

Uppgifter L1– L4 för slutet av veckan.

L1 Anta att den överallt kontinuerliga funktionen $f\colon \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ endast antar värden $f(x) \geq 0$. Visa direkt på basen av definitionerna att också den funktion g som definieras av ekvationen $g(x) = \sqrt{f(x)}$ är överallt kontinuerlig.

L2 Anta att $r > 0$ och att den reellvärda funktionen f är definierad åtminstone då $0 < |x - x_0| < r$. Anta att $f(x) \to a$ då $x \to x_0$. Visa att det finns ett $\delta > 0$ så att för alla x gäller: om $0 < |x - x_0| < \delta$, så $|f(x)| < |a| + 1$.

L3 Anta att $r > 0$ och att den reellvärda funktionen f är definierad åtminstone då $0 < |x - x_0| < r$. Anta att $f(x) \to a$ då $x \to x_0$, samt dessutom att $a > 0$. Visa att det finns $\delta > 0$, för vilket gäller att $f(x) > \frac{a}{2}$ för alla x som satisfierar $0 < |x - x_0| < \delta$. (Kan du formulera ett liknande resultat i fallet $a < 0$? Vad kan man säga om $a = 0$?)

L4 Anta att att den reellvärda funktionen f är definierad åtminstone då $|x| < 1$ och $f(0) = 0$. Anta att

$$\frac{f(x)}{x} \to 42$$

då $x \to 0$. Visa att funktionen f är kontinuerlig i punkten $x = 0$. Tips: tillämpa resultatet från uppgift L2.

Extrauppgift 1 Kan du modifiera lösningen av uppgift L4 till ett bevis av resultatet att om f är deriverar i punkten x_0, så är f också kontinuerlig i punkten x_0?

Extrauppgift 2 Anta att funktionen $f\colon]x_0, x_0 + 1[\to \mathbb{R}$ satisfierar följande villkor. För varje $\varepsilon > 0$ finns ett $\delta > 0$, så att för varje reella tal x och t gäller: om $0 < x - x_0 < \delta$ och $0 < t - x_0 < \delta$, så är $|f(x) - f(t)| < \varepsilon$. Visa att då existerar högergränsvärdet $\lim_{x \to x_0+} f(x)$. Tips: visa först att talföljden $(f(x_0 + \frac{1}{n}))$ är en Cauchy-följd och alltså då konvergerar enligt Sats 2.4.4 i [HKK].